Published on (https://www.bnm.md)

11.12.2020

Conturile internaționale ale Republicii Moldova în anul 2019, date finale

Conturile internaționale în anul 2019 (date finale) – materialul analitic integral [1]

Tabelul cu principalii indicatori ai conturilor internaționale [2]

În anul 2019, ritmul de creștere economică în Republica Moldova a decelerat, în special spre sfârșitul anului, fiind înregistrată o majorare anuală a PIB-ului de 3,6 la sută în termeni reali față de anul 2018 (în anii 2016-2018 rata medie de creștere a fost de 4,5 la sută). Pe partea resurselor, o contribuție pozitivă la evoluția PIB-ului au avut-o, preponderent, construcțiile, comerțul, transporturile, informațiile și comunicațiile, în timp ce agricultura a contribuit negativ. Pe partea utilizărilor, creșterea economică a continuat, ca și în anii 2017-2018, să fie alimentată de majorarea formării brute de capital fix (+12,9 la sută față de anul 2018 în termeni reali), precum și de creșterea consumului final al gospodăriilor populației (+3,1 la sută).

Scăderea ritmului de creștere economică poate fi atribuită epuizării efectului relaxării fiscale introduse în octombrie 2018. În agricultură s-au făcut resimțite ploile abundente cu grindină din vara anului 2019, care au afectat culturile de floarea-soarelui, grâu și porumb (drept rezultat, în trimestrul IV 2019 au scăzut și exporturile de aceste culturi). De asemenea, tendința de decelerare a economiei mondiale și, în special, ritmurile modeste de creștere economică înregistrate de unii din principalii parteneri comerciali au temperat ritmurile de creștere a exporturilor moldovenești.

Deficitul contului curent al balanței de plăți a Republicii Moldova, în anul 2019, s-a redus comparativ cu cel înregistrat în 2018 atât ca valoare absolută, cât și relativ la PIB. Deficitul a constituit 1 119,07 mil. USD, în scădere cu 5,6 la sută. Raportat la PIB, contul curent a constituit -9,3 la sută (față de -10,4 la sută în 2018). Această dinamică a fost determinată de creșterea excedentelor veniturilor primare și secundare, în timp ce balanțele comerțului exterior cu bunuri și a serviciilor s-au deteriorat.

Deficitul comerţului cu bunuri a însumat 3 311,76 mil. USD, adâncindu-se cu 0,5 la sută comparativ cu anul 2018, deoarece importurile au crescut mai mult (+160,61 mil. USD) decât exporturile (+142,85 mil. USD).

În pofida evoluției nefavorabile a prețurilor la bunurile exportate (-3,8 la sută), valoarea exporturilor a crescut grație majorării volumelor fizice (+6,7 la sută). Din punct de vedere geografic, cea mai mare contribuție la creșterea exporturilor a avut-o categoria „alte țări" (altele decât UE și CSI), exporturile către acestea majorându-se cu 27,8 la sută față de anul 2018. Exporturile către țările UE-28 au crescut cu 2,4 la sută, iar către țările CSI – cu 4,4 la sută. În structura exporturilor de bunuri au predominat, ca de obicei, produsele agroalimentare (în creștere cu 4,8 la sută comparativ cu 2018), cu o pondere de 55,3 la sută din total.

Majorarea importului de bunuri a fost determinată de sporirea formării brute de capital fix și de creșterea consumului final al gospodăriilor casnice, alimentat de majorarea salariilor (deși ritmurile de creștere s-au diminuat spre sfârșitul anului). Cu toate că prețurile la bunurile importate au scăzut (-3,2 la sută), valoarea importurilor a crescut ca urmare a majorării volumelor fizice (+4,8 la sută). În structura importurilor de bunuri au prevalat produsele minerale (în scădere cu 6,4 la sută comparativ cu 2018), cu o pondere de 17,7 la sută.

Din cauza că bunurile exportate s-au ieftinit într-o măsură ușor mai mare decât bunurile importate, raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri s-a înrăutățit nesemnificativ și a constituit 99,5 la sută..

Diminuarea soldului pozitiv al balanţei serviciilor cu 1,3 la sută până la 350,63 mil. USD a fost cauzată de creșterea importurilor (+6,6 la sută) și de încetinirea ritmului de majorare a exporturilor (+4,7 la sută) față de anul 2018. Sporirea importurilor de servicii a rezultat, preponderent, din creșterea importurilor de servicii de călătorii personale (+12,2 la sută) și de transport (+4,0 la sută). Impactul negativ a fost estompat de creșterea semnificativă a exporturilor de servicii de informatică (+31,0 la sută), care, în anul 2019, au depășit exporturile de băuturi alcoolice precum și a exporturilor de alte servicii pentru afaceri (+27,1 la sută). Exportul de servicii de prelucrare a materiei prime s-a majorat pe parcursul anului 2019 cu 6,8 la sută, însă trebuie de menționat că în a doua jumătate a anului a avut o dinamică negativă. Concomitent, s-au diminuat cu 6,8 la sută exporturile de servicii de transport, în mare parte din cauza transportului de mărfuri, în special rutier, prin conducte şi reţele electrice și aerian. În cazul transportului aerian, scăderea nu a fost un fenomen local, ci unul global, deoarece, în conformitate cu comunicatul publicat de IATA, anul 2019 a fost la nivel mondial cel mai prost din ultimii zece ani pentru transportul aerian de mărfuri . De asemenea, constatăm scăderea continuă (din 2013) și accentuată a exporturilor de servicii de telecomunicații (-24,6 la sută față de anul 2018).

Excedentul veniturilor primare a crescut în anul 2019 cu 9,7 la sută față de anul 2018, până la 621,07 mil. USD. Remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți s-a majorat cu 2,2 la sută, până la nivelul de 959,66 mil. USD. Concomitent, au sporit substanțial plățile sub formă de dividende achitate investitorilor străini direcți (+19,0 la sută față de anul 2018), ceea ce a influențat excedentul veniturilor primare în sensul descreșterii.

Soldul pozitiv al veniturilor secundare a constituit 1 220,99 mil. USD, majorându-se cu 2,9 la sută comparativ cu anul 2018. Transferurile personale primite din exterior de rezidenții moldoveni s-au majorat cu 5,7 la sută și au constituit 949,97 mil. USD. Valoarea asistenței tehnice și a granturilor primite în cadrul cooperării internaționale a constituit, pentru toate sectoarele instituționale, 198,16 mil. USD (+24,7 la sută față de anul 2018). Totodată, constatăm o creștere continuă a transferurilor personale de la rezidenți la nerezidenți (debit), care în anul 2019 au constituit 99,03 mil. USD (+17,5 la sută comparativ cu 2018).

Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în anul 2019 au constituit 1 816,94 mil. USD (+4,2 comparativ cu anul 2018), ceea ce reprezintă 15,2 la sută relativ la PIB (neschimbat față de anul 2018). Concomitent, plățile de remiteri către nerezidenți (debit) au constituit 288,69 mil. USD, crescând cu 12,4 la sută.

Contul de capital a consemnat un sold negativ de 49,88 mil. USD, care s-a deteriorat cu 41,0 la sută față de anul 2018. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (70,81 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 20,95 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent şi contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital ale rezidenţilor Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanţare externă a constituit 1 168,95 mil. USD (9,8 la sută în raport cu PIB).

În contul financiar a fost înregistrată o creștere considerabilă a intrărilor nete de capital sub formă de investiții străine directe, care pe parcursul anului 2019 au constituit 4,2 la sută relativ la PIB. O altă evoluție a fost reluarea creditării externe, după suspendarea parțială a acesteia la începutul anului în contextul incertitudinii legate de alegerile parlamentare. Cu toate acestea, principala sursă de finanțare a deficitului de cont curent în anul 2019 au fost activele sub formă de numerar și depozite ale populației. Astfel, contul financiar pe parcursul anului 2019 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 1 141,02 mil. USD ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților faţă de nerezidenți cu 599,17 mil. USD generate de tranzacţiile efective, concomitent cu scăderea netă a activelor financiare externe ale rezidenților cu 541,85 mil. USD.

Pasivele s-au majorat, în special, datorită creșterii nete a angajamentelor sub formă de investiții directe cu 501,61 mil. USD. Valoarea participațiilor la capital (altele decât reinvestirea profiturilor) în posesia nerezidenților a crescut, în anul 2019, ca urmare a tranzacţiilor efective, cu 383,69 mil. USD; reinvestirea profiturilor a fost evaluată la 50,97 mil. USD, iar acumularea netă de datorii față de investitorii străini direcți – la 66,95 mil. USD.

La pasivele sub formă de împrumuturi externe au fost înregistrate trageri nete în sumă de 96,13 mil. USD (trageri – 571,25 mil. USD, rambursări – 475,12 mil. USD). Administrația publică, inclusiv cea locală, a contractat în anul 2019 împrumuturi externe noi în valoare de 149,26 mil. USD, creditorii fiind: Banca Europeană de Investiții – 56,46 mil. USD, Fondul Monetar Internațional – 27,51 mil. USD, Comisia Europeană – 22,22 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 14,98 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 13,55 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 8,86 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 3,59 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 2,10 mil. USD. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 125,50 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a primit de la FMI 18,48 mil. USD și a rambursat 55,38 mil. USD din împrumuturile contractate anterior. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 21,54 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 130,81 mil. USD.

Concomitent, pasivele sub formă de numerar și depozite au înregistrat o diminuare netă cu 4,86 mil. USD, determinată de retragerile de mijloace de pe conturile nerezidenților deschise în băncile comerciale rezidente.

Diminuarea activelor financiare a fost determinată de scăderea netă a activelor sub formă de numerar și depozite cu 537,56 mil. USD (din care activele băncilor licențiate au crescut cu 46,33 mil. USD, iar activele altor sectoare s-au redus cu 583,89 mil. USD) și a creditelor comerciale și avansurilor acordate. Partenerii comerciali nerezidenți au efectuat achitări nete în valoare de 116,81 mil. USD la creditele comerciale și avansurile acordate anterior de către rezidenții moldoveni.

Totodată, majorarea netă a activelor oficiale de rezervă ale BNM cu 60,49 mil. USD pe parcursul anului 2019 a influențat activele totale în sensul creșterii. De asemenea, au crescut cu 40,09 mil. USD activele externe ale rezidenților sub formă de investiții directe, constituite, preponderent, din participațiile în capitalul întreprinderilor afiliate din străinătate.

Poziția investiţională internaţională a Republicii Moldova, la 31.12.2019, a constituit -4 985,71 mil. USD (sau -41,7 la sută relativ la PIB), soldul debitor aprofundându-se față de sfârşitul anului 2018 cu 22,4 la sută.

Activele financiare externe au însumat 5 290,47 mil. USD, în scădere cu 4,5 la sută de la începutul anului, iar pasivele – 10 276,18 mil. USD, în creştere cu 6,9 la sută. Raportul dintre stocul activelor şi pasivelor externe a constituit 51,5 la sută, fiind în descreștere cu 6,1 p.p. față de situația de la finele anului 2018.

Pe parcursul anului 2019, stocul activelor oficiale de rezervă s-a majorat cu 2,2 la sută comparativ cu stocul de la începutul anului, constituind 3 059,63 mil. USD la 31.12.2019. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,5 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 142,5 la sută); acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 83,4 la sută) etc.

Stocul angajamentelor sub formă de investiții directe a totalizat 4 733,94 mil. USD (în creștere cu 15,9 la sută de la începutul anului), reprezentând 46,1 la sută din totalul pasivelor externe. Stocul pasivelor sub formă de împrumuturi (cu excepția celor intragrup) a sporit cu 1,7 la sută față de 31.12.2018 și a constituit 3 420,77 mil. USD, ceea ce reprezintă 33,3 la sută din totalul angajamentelor externe.

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut față de începutul anului cu 1,3 la sută și a înregistrat 7 416,08 mil. USD la 31.12.2019, ceea ce constituie 62,0 la sută raportat la PIB (-1,9 p.p. față de 31.12.2018).

Datoria externă publică şi public garantată a reprezentat 25,9 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1 919,15 mil. USD (-1,0 la sută de la începutul anului). Datoria externă privată negarantată s-a cifrat la 5 496,93 mil. USD, crescând cu 2,1 la sută față de 31.12.2018.

Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (71,1 la sută), care a constituit 5 269,57 mil. USD la 31.12.2019, în creștere cu 2,0 la sută față de începutul anului. Datoria externă pe termen scurt s-a micșorat cu 0,5 la sută pe parcursul anului și a constituit 2 146,51 mil. USD la 31.12.2019

Mai multe detalii privind evoluţia conturilor internaţionale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web oficială a BNM:

- Balanța de plăți în anul 2019 (date finale) [3];
- Poziția investițională internațională la sfârșitul anului 2019 (date finale) [4];
- Datoria externă brută la sfârșitul anului 2019 (date finale) [5].

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți [6]
- Poziția investițională internațională [7]
- Datoria externă [8]

See also

Tags

Balanţa de Plăţi [9]

Datoria Externă [10]

Poziţia Investiţională Internaţională [11]

statistics [12]

evoluția conturilor internaționale [13]

conturile [14]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/61510

Related links:

[1] https://www.bnm.md/files/CI_2019_final.pdf [2] https://www.bnm.md/files/CI_dashboard_2019_final.pdf [3] https://www.bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-anul-2019-date-finale [4] https://www.bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-anului-2019-date-finale [5] https://www.bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-anului-2019-date-provizorii-0 [6] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml?id=0&lang=ro [7] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [8] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml?id=0&lang=ro [9] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [10] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [11] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [12] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [13] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale [14] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturile